

Hayvancılık İşletmelerinin Kuruluş, Çalışma, Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik Yayınlandı

Günnur BİNİCİ ALTINTAŞ

Hayvancılık İşletmelerinin Kuruluş, Çalışma, Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 09.08.2006 tarih, 26254 sayılı Resmi Gazete’de yayınlandı.

Yönetmelik, hayvancılık işletmelerinin;

- Teknik, sağlık ve hijyenik şartlara uygun olarak kurulmasını,
- Orta ve büyük ölçekli ekonomik hayvancılık işletmelerinin yaygınlaştırılmasını ve bu işletmelerin verimli çalışmasını,
- Hayvan sağlığı, hayvan refahı ve halk sağlığının korunarak hayvansal gıda güvenliğinin sağlanmasını

amaçlıyor.

Bu Yönetmelikle; gerçek ve tüzel kişilere ait ticari ve zati ihtiyaç amaçlı hayvancılık işletmelerinin kuruluş, çalışma ve denetleme esasları belirlenmiş durumda.

Yönetmelik uyarınca ister ticari amaçlı olsun ister zati ihtiyaç amaçlı olsun hayvancılık işletmelerinin Mülki İdare Amirlikleri’ne başvurarak;

- Yer Seçim Raporu,
- Kuruluş İzni,
- Ve Çalışma İzni

almaları gerekiyor. İstenen belgeler ve şartlar da yine Yönetmelikte detaylı olarak verilmiş durumda.

Hali hazırda kurulu olan hayvancılık işletmelerinin de Yönetmelik uyarınca “Çalışma İzni” alması gerekiyor.

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan ticari amaçlı hayvancılık işletmeleri için kuruluş izni aranmayacak.

Bu işletme sahiplerinin çalışma izni almak için;

1. Dilekçe,
2. Yönetmeliğe uygun olarak doldurulmuş beyanname,

3. Bu Yönetmeliğin yayımından önce kurulduğunu kanıtlayan tapu kaydı, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni gibi bir belge, bunlar bulunmadığı takdirde muhtar, belediye, özel idare veya bayındırlıktan alınan resmi bir yazı,
4. Çalışma izni alacak işletmenin bir şirkete ait olması halinde şirketin kuruluşunu gösterir Ticaret Sicil Gazetesi,
5. İşletmenin kurulduğu yerin aidiyetini gösteren bir belge,
6. Domuz işletmelerindeki hayvanların nerede kestirileceği, etlerinin bütün ve yarım gövde, parçalanmış karkas, kemikli, kemiksiz, yağlı ve yağsız etlerin pazarlama şekli ve nerelere pazarlanacağına ilişkin bilgi,
7. Domuz etlerinin kıyma halinde pazarlanması ve sucuk, salam, sosis, kavurma ve benzeri işlenmiş ürünlerde kullanılması izne tabi olduğundan bu doğrultuda alınan izin belgesi

ile Mülki İdare Amirliğine müracaat etmesi gerekiyor.

Hali hazırda kurulu olan zati ihtiyaç amaçlı hayvancılık işletmelerinin çalışma izni alabilmesi için gerekli belgelerin sayısı daha az.

Bu işletmelerin izin alabilmesi için;

- İşletme sahibinin adı soyadı, açık adresi, telefon numarası, faaliyet alanı ve kapasitesini belirten dilekçe,
- Bu Yönetmeliğin yayımından önce kurulduğunu kanıtlayan tapu kaydı, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni gibi bir belge veya muhtar, belediye, özel idare veya bayındırlıktan alınan resmi bir yazı,
- İşletmenin kurulduğu yerin aidiyetini gösteren belgelerden en az biri

ile Mülki İdare Amirliğine başvurması yeterli.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre çeşitli isimler altında izin verilmiş olan hayvancılık işletmelerinin de bu Yönetmelik hükümlerine göre izin alması gerekiyor.

Çalışma izni verilen hayvancılık işletmelerinde;

1. İşletmedeki hayvanlarla ilgili alım, satım, kesim, doğum, ölüm, uygulanan ilaç, aşılama, yedirilen yem ile süt ve yumurta verimleri gibi faaliyetlerin kayıtlarının,
2. İşletmedeki hayvanların giriş ve çıkışlarını gösteren resmi sevk belgelerinin,
3. Kestirilen hayvanların kesim yerlerinin isim, adres ve telefon bilgileri ile kesilen hayvanın cinsi ve miktarının,
4. Haşere, kemirici ve diğer zararlılara karşı yapılan mücadele kayıtlarının

en az 5 yıl süreyle tutulması ve saklanması zorunlu.

Hayvan türlerine göre kayıtların nasıl tutulacağı Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca ayrıca belirlenecek.

Alınması gereken önlemler de Yönetmelikte belirtilmiştir.

Buna göre çalışma izni verilen hayvancılık işletmelerinde işletme sahiplerince, işletmelerinde asgari, teknik ve hijyenik şartlarının sağlanması ve;

- Hayvanların bakımı, beslenmesi, nakliyesi esnasında hayvanlara iyi muamele edilmesi,
- İşletmede kullanılan araç ve gereçlerin tamamen temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir nitelikte olması,
- Hayvan barınaklarında yeterli havalandırma ve aydınlatma olması, temizlik ve dezenfeksiyona dikkat ediliyor olması,
- İşletme girişlerinde ve/veya hayvan barınaklarının girişlerinde dezenfeksiyon yapılabilecek bir düzenleme olması,
- Barınak içerisinde giyilmek üzere özel kıyafet bulundurulması,
- Haşere, kemirici ve diğer zararlılara karşı mücadele yapılması,
- Oluşan katı ve sıvı atıkların çevre kirliliğine yol açmadan bertaraf edilmesi,
- Ölen hayvanların bekletilmeden yakma fırını, imha çukuru, ölen hayvanların veya kanatlı gübrelerinin biyogüvenlik ve hijyen kuralları çerçevesinde tekniğine uygun olarak doğal kimyevi gübreye çeviren sistemlerle veya rendering tesisleri gibi uygun yerlerde imha edilmesi,
- Suda yaşamaya ihtiyaç duymayan tavuk, horoz, hindi gibi kümes hayvanları barındıran hayvancılık işletmelerinin kümes hayvanlarını yabancı kuşlarla temas etmeyecek şekilde gerekli tedbirlerin alındığı özel gezinti yerlerinde gezdirilmesi,
- Hastalık nedeniyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca belirlenerek illere bildirilen riskli sulak alanlar çevresindeki en az 1 km. mesafeli alanda kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kümes hayvanlarının, hayvan barınaklarında bulundurulmaması,
- Ticari amaçlı kanatlı hayvancılık işletmelerinde farklı tür ve yaşlardaki kümes hayvanlarının aynı kümeste bulundurulmaması, zati ihtiyaç amaçlı hayvancılık işletmelerinde ise kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kümes hayvanları ile tavuk, horoz, hindi gibi suda yaşamaya ihtiyaç duymayan kümes hayvanlarının aynı kümeste bulundurulmaması,
- Salgın bir hastalık çıkması veya sebebi bilinmeyen bir hayvan ölümü olması halinde Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununa göre hastalık ihbarının yapılması

yönünde önlemlerin alınması gerekiyor.

Çalışma izni; gerçek ve tüzel kişi adına, işletmenin bulunduğu adres için düzenlenecek.

Çalışma izni almış hayvancılık işletmelerinde İl/İlçe Tarım Müdürlüğü'nün izni olmadan herhangi bir değişiklik ve ilave yapılamayacak.

İşletmelerin el değiştirmesi veya faaliyeti sonlandırılmak istendiğinde bu durum işletme sahibi tarafından bir dilekçe ile yine Mülki İdare Amirliğine bildirilecek.

İşletmeleri denetleme yetkisi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve/veya il/ilçe müdürlüklerine verilmiş durumda.

Hayvancılık işletmeleri gerekli durumlarda asgari teknik, hijyen ve sağlık şartları, işletmelerde tutulması zorunlu olan kayıtlar ve belgeler ile çalışmalarını esnasında uyacakları hususlar yönünden denetlenecek.

Denetimlerde tespit edilen eksiklikler ve yanlış uygulamalar tutanakla belirlenecek ve eksikliklerin giderilmesi için en fazla altı ay süre verilecek.

Süre sonunda hayvancılık işletmesi yeniden denetlenecek.

Yönetmelik hükümlerini yerine getirmeyen hayvancılık işletmeleri İl/ilçe Tarım Müdürlüklerince süre verilerek önce uyarılacak.

Hastalık, ölüm gibi mücbir sebep dışında verilen süre içerisinde Yönetmelik hükümlerini yerine getirmeyen hayvancılık işletmeleri ise Mülki İdare Amirliğince faaliyetten men edilecek.

Ayrıca;

- Hastalık nedeniyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca belirlenerek illere bildirilen riskli sulak alanlar çevresindeki en az 1 km. içerisinde yer alan ve çalışma izni almış olan hayvancılık işletmelerinde yapılan denetimlerde kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kümes hayvanlarını barındıran işletmeler,
- Suda yaşamaya ihtiyaç duymayan tavuk, hindi gibi kanatlı türlerini bu Yönetmelikte belirtildiği şekilde gezinti yerlerinde değil de, tamamıyla açıkta gezdiren işletmeler,
- Farklı tür ve yaşlardaki kümes hayvanlarını aynı kümeste bulundurduğu tespit edilen ticari amaçlı kanatlı hayvancılık işletmeleri,
- Kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kümes hayvanları ile tavuk, horoz, hindi gibi suda yaşamaya ihtiyaç duymayan kümes hayvanlarını aynı kümeste bulundurduğu tespit edilen zati ihtiyaç amaçlı hayvancılık işletmeleri

Yönetmelikte uyarı yapılmadan Mülki İdare Amirliğince faaliyetten men edilecek işletmeler olarak sayılmış.

Yine zati ihtiyaç için başvuruda bulunan işletmelerin ticari anlamda işletmecilik yaptıklarının tespit edilmesi de faaliyetten men cezasını beraberinde getirecek.

Bu Yönetmeliğin yayımından önce inşaatına başlanılmış, ancak tamamlanmamış ve bu durumu ilgili resmi kurumdan alınacak tapu kaydı, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni, muhtar, belediye, il özel idare veya bayındırlıktan alınan resmi bir belge ile belgeleyen işletmeler için kuruluş izni aranmayacak.

Ancak bu tür işletme sahiplerinin kuruluş izni için gerekli diğer belgeleri Mülki İdare Amirliğine bir dilekçe ile vermesi gerekiyor.

Halihazırda kurulu hayvancılık işletmelerinin izin alma işlemleri bu Yönetmeliğin yayımından itibaren 5 yıl içerisinde tamamlanacak.

Bu işletmelerin, üç yıl içerisinde bir dilekçe ile Mülki İdare Amirliğine müracaat etmesi zorunlu.

Ancak domuz işletmeleri bir yıl içerisinde müracaat ederek izin almak zorunda.

Görüldüğü gibi Yönetmelik, ister ticari olsun ister zati ihtiyaçları karşılamaya yönelik olsun tüm hayvancılık işletmelerinin belli teknik, sağlık ve hijyenik şartlara uymasını şart koşuyor.

Dolayısıyla, hayvancılık işletmelerinin daha donanımlı ve profesyonel çalışan işletmeler haline dönüşümü sağlanmış olacak.

Yönetmeliğin amaçlarında da belirtildiği üzere orta ve büyük ölçekli ekonomik işletmeler yaygınlaşacak ve böylece karlılığın artacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, yaşanan kötü tecrübeler dikkate alınarak kuş gribi vb. bulaşıcı hastalıklara karşı yapısal önlemlere de Yönetmelikte yer verilmiş olmasını olumlu buluyoruz.

Ancak, Yönetmelikteki teknik eleman ifadesinin daha açık olması ve özellikle veteriner hekim yanı sıra ziraat mühendislerinin çalıştırılması yönünde düzenleme yapılmasının daha isabetli olabileceğini düşünüyoruz.

Çünkü; hayvancılık profesyonel anlamda işi bilen insanlarla en azından onların rehberliğinde yapılması gereken bir üretim faaliyeti.

Sonuç olarak bu yönetmeliğin, orta ve büyük hayvancılık işletmelerinin yaygınlaşmasına katkı yaparak ülkemiz hayvancılığının önemli yapısal sorunlarından birini ortadan kaldırmaya yönelik önemli mesafe kaydedilmesini sağlayacağı düşünülmektedir.